

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล

(Individual Study)

เรื่องการสร้างความเข้มแข็งให้อาสาสมัครสาธารณสุข
ศูนย์๕๒รวมพลังป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกใน
พื้นที่เขตดินแดง

จัดทำโดย นางสาวอรุณี ปโยราศิสกุล

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สังกัด สำนักอนามัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๑

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. **ชื่อเรื่อง** การสร้างความเข้มแข็งให้อาสาสมัครสาธารณสุขศูนย์ ๕๒ รวมพลังป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่เขตดินแดง

๒. หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่ออันตรายโดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค เป็นปัญหาสาธารณสุข ที่การดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรค ได้กำหนดให้เป็นความร่วมมือของ ทุกภาคส่วน (แผนยุทธศาสตร์โรคติดต่อนำโดยแมลงระดับชาติ ,๒๕๕๕ –๒๕๕๙) เน้นไปที่การควบคุมยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคเป็นมาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกนั้น จะไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ถ้าหากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การรณรงค์ป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออกบรรลุเป้าหมายและหมดไปจากชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีวิธี การควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีรูปแบบต่าง ๆ คือ การรณรงค์โดย การระดมความร่วมมือของชุมชน โรงเรียน ศาสนสถาน และหน่วยงานภาครัฐเพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลายในชุมชนเป็นครั้งคราว หรือ ในเทศกาลต่างๆ บางแห่งอาจจัดอาสาสมัครไป สำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายตามบ้านเรือนและ ไล่ทรายกำจัดลูกน้ำให้เป็นประจำ การดำเนินงานในรูปแบบดังกล่าว เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของปัญหาและ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยเน้นปัจจัยสำคัญ คือ ความครอบคลุม สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง การควบคุมโรคไข้เลือดออกจึงจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๗- กรกฎาคม ๒๕๕๗ พบผู้ป่วย ๑๙,๔๒๕ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๓๐.๐๖ รายต่อแสนประชากร ลดลง ๗.๗ เท่า เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ในช่วงเวลาเดียวกันและมีผู้เสียชีวิต ๒๐ ราย คิดเป็นอัตราราย ร้อยละ ๐.๐๓ ส่วนสถานการณ์โรคไข้เลือดออกของกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ พบผู้ป่วย ๑,๖๔๓ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๒๘.๘๙ รายต่อแสนประชากร ไม่มีผู้เสียชีวิต ส่วนสถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ ๕๒ สามเสนนอก เขตดินแดง ตั้งแต่ มกราคม ๒๕๕๗ – กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกทั้งสิ้น ๔๘ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๓๗.๒๖ ต่อแสนประชากร ลดลง ๓.๒ เท่า เมื่อเทียบกับค่ามัธยฐาน ๕ ปีย้อนหลัง ในช่วงเวลาเดียวกัน

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักด้านสาธารณสุขที่มุ่งเน้นงาน ทั้ง ๔ มิติคือการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ มีวิสัยทัศน์ ดังนี้ “ประชาชนสุขภาพดี ใส่ใจสุขภาพ เข้าถึงระบบบริการที่ได้มาตรฐาน เน้นการมีส่วนร่วมของภาคี และเครือข่าย” โดยมีศูนย์บริการสาธารณสุขทั้ง ๖๘ แห่ง เป็นหน่วยให้บริการประชาชนในพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก เป็นหน่วยงานหนึ่งของ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร มีวิสัยทัศน์ “มุ่งเน้นให้เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิที่มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีภาคีเครือข่ายดูแลสุขภาพประชาชน” ซึ่งปัจจุบัน โรคไข้เลือดออกยังคงเป็นภัยคุกคามต่อ สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก ได้ดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค ไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเฝ้าระวังโรคอย่างเข้มข้น ในพื้นที่เสี่ยง เช่น ชุมชน โรงเรียน ศาสนสถาน สถานพยาบาล ฯลฯ รวมทั้งใช้นโยบายเชิงรุกในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนทุก ภาคส่วน ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขของ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก จำนวน ๑๐๐ คน เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน แต่การที่อาสาสมัครสาธารณสุขจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการสร้างความ เข้มแข็ง สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ การปฏิบัติงานจึงจะสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก เห็นถึงความสำคัญดังกล่าวจึงจัดทำโครงการ การสร้างความ เข้มแข็งให้อาสาสมัครสาธารณสุขศูนย์ ๕๒ รวมพลังป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่เขตดิน แดง โดยมีเป้าหมายสำคัญในการลดจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกลง นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๓) ๑๒ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากรุงเทพมหานคร ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดี และมีเอกลักษณ์ ทาง วัฒนธรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔.๓ การพัฒนาสุขภาพและสร้างสังคมแห่งสุขภาวะ กลยุทธ์ข้อ ๔.๓.๒ พัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรค และเป็นไปตาม แผนปฏิบัติราชการของสำนักอนามัย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาวะสุขภาพ กลยุทธ์หลักที่ ๒ พัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค

๓.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขได้รับความรู้และตระหนักในเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
๒. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง
๓. เพื่อลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์๕๒

๔.เป้าหมาย

๑. อาสาสมัครสาธารณสุขทุกคนที่เข้ารับการอบรม มีความรู้และทักษะในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยผ่านเกณฑ์การทดสอบตามที่กำหนด(มีค่าคะแนนหลังอบรมมากกว่าร้อยละ๘๐)
๒. ค่าดัชนีความชุกของลูกน้ำยุงลาย(HI) ในชุมชนที่อยู่ในความดูแลของศูนย์ ๕๒ มีค่าน้อยกว่า ๑๐
๓. อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงจากปีที่ผ่านมา(ปี๒๕๕๗)

๕.ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

การวิเคราะห์ SWOT Analysis

ทบทวนปัญหาโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ศูนย์ ๕๒ เขตดินแดง จาก SWOT Analysis ดังนี้

จุดแข็ง(Strengths)

๑. ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก มี ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว(SRRT) สามารถลงพื้นที่ได้ภายใน ๒๔ชม. เมื่อได้รับแจ้งข่าวสาร
๒. ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว(SRRT)ของศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒มีความเข้มแข็ง และผ่านการประเมินรับรองคุณภาพมาตรฐานการควบคุมโรคจากกระทรวงสาธารณสุข
๓. บุคลากร ร้อยละ ๘๐ ของศูนย์ฯ ๕๒ ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพด้านการควบคุมโรค
๔. มีโปรแกรมสารสนเทศทางการระบาดวิทยา(Epi-net)ในการเฝ้าระวังโรคติดต่อมีการพัฒนาระบบสารสนเทศของศูนย์ ฯ๕๒ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๕. ศูนย์ฯ๕๒ ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพเป็นแหล่งความเจริญด้านเทคโนโลยี ที่ทันสมัย ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและรวดเร็ว

จุดอ่อน(Weaknesses)

๑. งบประมาณในการสนับสนุนมีไม่เพียงพอกับความต้องการ
๒. ขาดรูปแบบการประสานงานที่ชัดเจนระหว่างเครือข่ายภายในและภายนอก
๓. การแจ้งข้อมูลข่าวสารการระบาดของโรคใช้เลือดออกลำซำ ทำให้การควบคุมโรคไม่ทันการ
๔. อาสาสมัครสาธารณสุขขาดแรงจูงใจในการทำงาน

โอกาส(Opportunities)

๑. กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัยและสำนักโรคระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครือข่ายของศูนย์ ๕๒ ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออก
๒. กรุงเทพมหานครมีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรคในชุมชน

ภาวะคุกคาม(Threats)

๑. ความเจริญทางการคมนาคมที่รวดเร็วทำให้การแพร่ระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว
๒. มีการอพยพของแรงงานแรงงานต่างด้าวเข้ามาเป็นจำนวนมากทำให้ยากต่อการควบคุมโรค
๓. มีการเคลื่อนย้ายประชากรอยู่ตลอดเวลา
๔. ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดความร่วมมือในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคใช้เลือดออก

จากการวิเคราะห์ SWOT สรุปได้ว่าปัญหาในการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออก มีผลจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การอพยพเคลื่อนย้ายประชากร ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ยังมีจุดแข็งด้านบุคลากรมีพร้อมในการปฏิบัติงานและมีเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกในชุมชน

ซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างความเข้มแข็ง สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงานให้กับอาสาสมัครสาธารณสุข

แนวคิดด้านแรงจูงใจและการจูงใจ

แรงจูงใจ(motive)คือพลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรมและยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วย คนที่มีแรงจูงใจสูงจะใช้เวลาพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละแต่คนที่ไม่มีแรงจูงใจต่ำ จะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิก การกระทำ ก่อนบรรลุเป้าหมาย

ส่วนการจูงใจ (motivation) เป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจ ให้กระทำหรือตื่นรนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง ซึ่งจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่เกิดจาก การจูงใจ เป็น พฤติกรรมที่มีใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา แต่ ต้องเป็นพฤติกรรมที่มีความเข้มข้น มีทิศทางจริงจัง มีเป้าหมายชัดเจนว่าต้องการไปสู่จุดใด และ พฤติกรรมที่เกิดขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจาก แรงผลักดัน หรือแรงกระตุ้นที่เรียกว่าแรงจูงใจด้วย

ความสำคัญของการจูงใจ การจูงใจมีอิทธิพลต่อผลผลิต ผลิตผลของงานจะมีคุณภาพดี มีปริมาณมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับ การจูงใจในการทำงาน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานจึงจำเป็นต้องเข้าใจว่าอะไร คือแรงจูงใจที่จะทำให้คนทำงานอย่างเต็มที่ และไม่ใช่เรื่องง่ายในการจูงใจคน เพราะคนตอบสนองต่องานและวิธีการขององค์กรแตกต่างกัน การจูงใจคนจึงมี ความสำคัญ สามารถสรุปความสำคัญของการจูงใจในการทำงานได้ดังนี้

๑. พลัง (Energy) เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำ หรือ พฤติกรรมของมนุษย์ ในการทำงานใดๆ ถ้าบุคคลมี แรงจูงใจ ในการทำงานสูง ย่อมทำให้ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น กระทำให้สำเร็จ ซึ่งตรงกันข้ามกับ บุคคลที่ทำงานประเภท "เช้าขาม เย็นขาม" ที่ทำงานเพียงเพื่อให้ผ่านไปวันๆ
๒. ความพยายาม (Persistence) ทำให้บุคคลมีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีการนำความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ของตน มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด ไม่ท้อถอยหรือละ ความพยายามง่ายๆ แม้งาน จะมีอุปสรรคขัดขวาง และเมื่องานได้รับผลสำเร็จ ด้วยดีก็มักคิดหา วิธีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

๓. การเปลี่ยนแปลง (variability) รูปแบบการทำงานหรือวิธีทำงานในบางครั้ง ก่อให้เกิดการค้นพบช่องทาง ดำเนินงาน ที่ดีกว่า หรือประสบ ผลสำเร็จมากกว่า นักจิตวิทยาบางคนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลง เป็นเครื่องหมายของ ความเจริญก้าวหน้า ของบุคคล แสดงให้เห็นว่า บุคคลกำลังแสวงหาการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้ชีวิต บุคคลที่มี แรงจูงใจ ในการทำงานสูง เมื่อตื่นนอน เพื่อจะบรรลุ วัตถุประสงค์ใดๆ หากไม่สำเร็จบุคคล ก็มักพยายามค้นหา สิ่งผิดพลาด และพยายามแก้ไข ให้ดีขึ้นในทุก วิธีทาง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การทำงานจน ในที่สุดทำให้ค้นพบแนวทาง ที่เหมาะสมซึ่ง อาจจะต่างไป จากแนวเดิม
๔. บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงาน จะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และการมุ่งมั่นทำงานที่ตนรับผิดชอบ ให้เจริญก้าวหน้า จัดว่าบุคคลผู้นั้นมี จรรยาบรรณในการทำงาน (work ethics) ผู้มีจรรยาบรรณในการทำงาน จะเป็นบุคคล ที่มีความรับผิดชอบ มั่นคงในหน้าที่ มีวินัยในการทำงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ ผู้มีลักษณะ ดังกล่าวนี้นี้ มักไม่มีเวลาเหลือพอที่จะคิดและทำในสิ่งที่ไม่ดี

ลักษณะของแรงจูงใจ แรงจูงใจของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง เราถูกจูงใจให้มีการกระทำหรือพฤติกรรม หลายรูปแบบ เพื่อหาน้ำและ อาหารมาดื่มกิน สนองความต้องการทางกาย แต่ยังมีความต้องการมากกว่านั้น เช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการเงิน คำชมเชย อำนาจ และในฐานะที่เป็นสัตว์สังคม คนยังต้องการมีอารมณ์ผูกพันและอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น แรงจูงใจ จึงเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) เป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ

แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) เป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การได้รับการยอมรับ ยกย่อง ฯลฯ แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม บุคคลจะ แสดงพฤติกรรม เพื่อ ตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าว เฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัล ต้องการเกียรติ ชื่อเสียง คำชม การยกย่อง การได้รับ การยอมรับ ฯลฯ

PDCA คือ วงจรบริหารงานคุณภาพประกอบด้วย

P=Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D=Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในที่ได้วางไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

C=Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A= Action คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาก็นำแนวทางนี้มาใช้ในการทำงานต่อไป

ประโยชน์ของPDCA มีดังนี้

๑. การวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงาน
๒. การปฏิบัติตามแผนงานทำให้ทราบขั้นตอนวิธีการ และสามารถเตรียมงานล่วงหน้า การปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่นนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้
๓. การตรวจสอบทำให้ได้ผลงานที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้
๔. การปรับปรุง แก้ไขงาน ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

๖.กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การดำเนินการมีดังนี้

๑. **ขั้นเตรียมการ** (วางแผน =Plan)

๑.๑ จัดทำโครงการเสนอผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข เพื่อขออนุมัติโครงการ

๑.๒ จัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ มอบหมายงาน วางแผนการดำเนินโครงการ

๑.๓ เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เอกสาร สถานที่ดำเนินโครงการ

๑.๔ ติดต่อประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ ประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อรับสมัครกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดยมีเกณฑ์การรับสมัคร ดังนี้เป็นอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในการดูแลของศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก และสมัครใจเข้ารับการอบรม

๑.๖ จัดทำแบบสอบถาม ประกอบด้วยการประเมินผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบความรู้ ความตระหนักก่อน-หลังการอบรม แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

๒. ขั้นตอนดำเนินการ (ปฏิบัติตามแผน = Do)

๒.๑ จัดอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนักเรื่องการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

เป็นการอบรมแบบไป-กลับ จำนวน ๑ วัน เวลา ๘.๐๐-๑๖.๐๐น. ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก โดยการบรรยายและฝึกปฏิบัติ

๒.๒ จัดศึกษาดูงานในต่างจังหวัด โดยนำไปดูชุมชน /หมู่บ้านที่ได้รับรางวัลดีเด่น

ระดับประเทศด้านการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก เป็นการดูงาน แบบไป-กลับ จำนวน ๑ วัน

๒.๓ จัดประกวดอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

โดยมีการ ๒.๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวดจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก หัวหน้าพยาบาล พยาบาลควบคุมโรค ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน

๒.๓.๒ มีการกำหนดเกณฑ์คะแนน ตัดสินการประกวด

๒.๓.๓ จัดพิธีมอบ รางวัลอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่น ด้านการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างเป็นทางการ ผู้ที่ได้รับรางวัลจะได้รับโล่รางวัลและใบประกาศเกียรติคุณ

๒.๔ จัดประกวดชุมชนดีเด่น ด้านการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยมีการ

๒.๔.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวดจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก หัวหน้าพยาบาล พยาบาลควบคุมโรค ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมสำนักงานเขตดินแดง

๒.๓.๒ มีการกำหนดเกณฑ์คะแนนตัดสินการประกวด

๒.๓.๓ จัดพิธีมอบรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างเป็นทางการ ชุมชนที่ได้รับรางวัลจะได้รับโล่รางวัลและใบประกาศเกียรติคุณพร้อมทั้งเงินรางวัล

๓. ขั้นตอนประเมินผล (ติดตามประเมินผล = Check)

๓.๑ การประเมินผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบความรู้ ก่อน-หลังการอบรม

๓.๒ รายงานผลการสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายประจำเดือน

๓.๓ การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในโครงการการสร้างความเข้มแข็งให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีดังนี้

๑. ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข ๕๒ สามเสนนอก เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการ
๒. หัวหน้าพยาบาล เป็นที่ปรึกษาและร่วมวางแผนการดำเนินงาน
๓. ทีมSRRTของศูนย์๕๒ เป็นผู้ร่วมดำเนินงาน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
๔. อาสาสมัครสาธารณสุขของศูนย์๕๒ เป็นเป้าหมายสำคัญของโครงการ
๕. ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขศูนย์๕๒ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการประกวด
๖. หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมสำนักงานเขตดินแดงเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการประกวด
๗. ผู้นำชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการประกวด

๗.ระยะเวลาการดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๕๘

แผนการดำเนินการโครงการ

กิจกรรม	มค. ๕๘	กพ	มีค	เมย	พค.	มิย	กค	สค.	กย	ตค	พย	ธค	ผู้รับ ผิดชอบ
๑.จัดทำและขออนุมัติโครงการ	↔												อรุณี
๒.จัดประชุมชี้แจงและวางแผนงานโครงการฯ		↔											อรุณี ทีมSRRT
๓.เตรียมวัสดุอุปกรณ์			↔										อรุณี
๔.ประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	↔			↔									อรุณีและ ทีมSRRT
๕.ประชาสัมพันธ์			↔										อรุณี
๖.จัดทำคำสั่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ			↔										อรุณี
๗.ดำเนินการตามกิจกรรม					←						→		อรุณี ทีมSRRT
๘.สรุปผลโครงการให้ผู้บริหารรับทราบ												↔	อรุณี

๘.แนวทางการประเมินผล

๘.๑ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ระดับผลผลิต(output)

๑. อัตราของอาสาสมัครสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์การทดสอบความรู้ มีค่าคะแนนหลังอบรมมากกว่าร้อยละ ๘๐ (เป้าหมาย ๑๐๐%)
๒. อัตราของอาสาสมัครสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป (เป้าหมายมากกว่า๘๐%)
๓. อัตราการรายงานผลการสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายของอาสาสมัครสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการ(เป้าหมาย ๑๐๐%)

ระดับผลลัพธ์(outcome)

๔. ค่าดัชนีความชุกของลูกน้ำยุงลาย(HI) ในชุมชนที่อยู่ในความดูแลของศูนย์ ๕๒ (เป้าหมายน้อยกว่า ๑๐)
๕. อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลง (เป้าหมายมากกว่าปีที่ผ่านมา ปี ๒๕๕๗)

๘.๒ เครื่องมือ

- ๘.๒.๑ แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก
- ๘.๒.๒ แบบรายงานการสำรวจความชุกของลูกน้ำยุงลาย
- ๘.๒.๓ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าโครงการ

๙.ข้อเสนอแนะ

๑. ควรสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนให้มากขึ้น ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน เพื่อให้งานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกมีประสิทธิภาพ
๒. ควรมีการบูรณาการงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกทั้งภาครัฐและเอกชน
๓. ควรออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดค่าปรับเมื่อพบลูกน้ำยุงลายในบ้าน
๔. ควรจัดให้มีชุมชนต้นแบบด้านการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก
๕. สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการระบาดของโรคแก่ประชาชน

ภาคผนวก

แบบประเมินความรู้ ก่อนและหลังการอบรม สำหรับ อสส ด้านการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ชื่อ-สกุล.....เพศ..... อายุ.....ที่อยู่.....
การศึกษา.....อาชีพ.....
วันที่ทำแบบทดสอบ.....() ก่อนการอบรม () หลังการอบรม

โปรดทำเครื่องหมาย หลังข้อความที่ท่านเห็นว่าถูก

โปรดทำเครื่องหมาย หลังข้อความที่ท่านเห็นว่าผิด

ความรู้เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก	ถูก	ผิด
๑ โรคไข้เลือดออกมีุงลายเป็นพาหะนำโรค		
๒ ยุงลายตัวเมียเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออก		
๓ ยุงลายวางไข่ในน้ำใสนิ่ง		
๔. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกส่วนใหญ่มักมีอาการ ไข้สูง ปวดหัวมาก ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ		
๕ ช่วงฤดูหนาวเป็นช่วงที่ไข้เลือดออกระบาดมาก		
๖ ปัจจุบันมีวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยเฉพาะแล้ว		
๗. ยาลดไข้แอสไพรินผู้ป่วยไข้เลือดออกรับประทานได้		
๘. อสส.เป็นผู้เดียวที่มีบทบาทในการกำจัดโรคไข้เลือดออกหมดไปจากหมู่บ้าน		
๙. ผู้ป่วยที่เป็นโรคไข้เลือดออกแล้วมีโอกาสเป็นซ้ำอีกได้		
๑๐. อสส. ควรสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุก ๗ วัน		
๑๑. หากผู้ป่วยมีอาการมือเท้าเย็นแสดงว่าหายป่วยแล้ว		
๑๒ ปลาหางนกยูงสามารถใส่ไว้ในบ่อบัวเพื่อกินลูกน้ำ		
๑๓. ยางรถยนต์เก่า จานรองกระถางต้นไม้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย		
๑๔ การหาฝาปิดภาชนะเก็บน้ำให้มิดชิดเป็นการป้องกันไม่ให้ยุงลายวางไข่		
๑๕. ยุงลายมี ๔ สายพันธุ์ และ วางไข่ครั้งละ ๑๐๐ ฟอง		

แบบประเมินผลความพึงพอใจต่อโครงการอบรมความรู้ เรื่อง โรคไข้เลือดออก

วันที่.....

ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข๕๒ สามเสนนอก

คำชี้แจง แสดงความคิดเห็น/ประเมินความพึงพอใจในการฝึกอบรมโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ๑) เพศ ชาย หญิง ๒) อายุ ปี
๓) ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช ปวส ปริญญาตรี อื่นๆระบุ.....
๔) ประเภท/อาชีพ รับจ้าง ค้าขาย แม่บ้าน/พ่อบ้าน อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจในการฝึกอบรม

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.อสส มีความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกเพิ่มขึ้น					
๒.สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้					
๓.ความเหมาะสมของเทคนิคการอบรม					
๔.ความเหมาะสมของวิทยากร					
๕.ความเหมาะสมของกระบวนการอบรม					
วิธีดำเนินการอบรม					
ระยะเวลาในการอบรม					
สถานที่จัดอบรม					
สิ่งอำนวยความสะดวก					
๖.ความพึงพอใจในการจัดอบรมโดยรวม					

ข้อเสนอแนะ.....
.....

ขอบคุณในความร่วมมือ